

GRAVES AFECCIÓNS A ÁREAS DA FUTURA REDE NATURA 2000

Ramírez Pérez

Cantas de Ons, no Parque Nacional das Illas Atlánticas. Ademais do recentemente declarado PN das Illas Atlánticas, numerosos espacios litorais de alto valor ecolóxico resultaron seriamente prexudicados pola marea negra

O vertido de fuel do Prestige atinxiu de cheo a maior parte dos espacios do litoral atlántico, causando un impacto ecolóxico que, aínda que está por avaliar, podemos considerar moi grave e con consecuencias a longo prazo. Nestes lugares o fuel invadiu acantilados, coídos, praias e dunas, marismas e esteiros, matando de xeito directo fauna e flora; os efectos a longo prazo son difíciles de prever, posto que as diferentes especies reaccionan de xeito desigual ante unha perturbación deste tipo. Outro aspecto preocupante é a contaminación que quedará latente durante anos. O fuel ten compostos mutaxénicos que poden alterar os organismos, particularmente os que viven en medios acuáticos.

A Costa da Morte na súa totalidade é un espazo natural de interese excepcional pero queremos lembrar aquí tamén a gran cantidade de fuel depositado nas illas Sisargas, os estragos producidos en lugares como a ría de Ponteceso, a lagoa de Traba, a excepcional enseada do Trece e o cabo Vilán, as valiosísimas praias do Rostro e Arnela, etc. Máis ó sur, a praia e marismas de Carnota e Caldebarcos, as enseadas de Lira e as dunas e praias de Louro, están a ser estragadas sen piedade.

O Parque Natural de Corrubedo sufriu o peor dos tratos posíbeis, xa que se intentou por medios incorrectos que o fuel non penetrase. Ó final fixoo igualmente e estragouse unha grande área dunar. Xa no litoral pontevedrés, abonda mentar as coñecidas afeccións ó Parque Nacional das Illas Atlánticas e ás entradas das Rías Baixas.

Efectos colaterais

Como consecuencia da realización incorrecta de labores de retirada do fuel, estanse a ocasionar desfeitas ambientais gravísimas que, de producírense noutros intres, calquera delas por sí soa constituiría un serio delito ecolóxico. Así, estanse a provocar agresións en practicamente todos os espacios LICs (Lugares de Interese Comunitario), é dicir, propostos para formar parte da Rede Natura 2000. Referímonos á apertura indiscriminada de pistas con maquinaria pesada, á destrución de dunas por pisoteo, á invasión de maquinaria pesada e outros vehículos, á instalación de campamentos militares, á creación de balsas para o fuel, etc.

É obvio que existe unha grande urxencia por retirar o fuel que compartimos plenamente, mais o actual descontrol só pode ser achacado a unha falla de cualificación e de preocupación por parte de responsabeis políticos e técnicos, o que reflicte á súa vez a falla de cuali-

Xabier Vázquez Pumariño. Vocal de biodiversidade de ADEGA

A nivel mediático estáselle a dar unha gran importancia ás afeccións producidas no Parque Nacional das Illas Atlánticas; ó respecto hai que lembrar que científicos organizacións ambientalistas propuxeran non só protexer baixo a figura de Parque Nacional as Cíes, Ons e Sálvora, senón tamén o conxunto da Costa da Morte, e particularmente as Illas Sisargas, por ter uns valores ecolóxicos iguais ou superiores ó territorio finalmente declarado. Polo tanto, cómpre destacar a elevada calidade ecolóxica de todas as zonas afectadas, aínda que non contén coa cobertura legal e mediática que sería desexable. Moitas destas zonas forman parte da proposta galega de Lugares de Interese Comunitario (LIC) para constituir a futura rede Natura 2000 europea.

Camión do exército nas dunas da praia de Traba (Laxe). A realización inadecuada de tarefas de limpeza provocou graves danos en zonas de alto valor ecolóxico: apertura innecesaria de pistas, destrución de dunas, etc.

ficación e de sensibilidade tanto na Xunta de Galicia como no Ministerio de Medio Ambiente. Esta situación xa a temos denunciado en múltiples ocasións e agora faise visible ante todos de xeito tráxico. Deberían ser tidos en conta protocolos de limpeza axeitados a cada situación e problema, así como terse artellado un mecanismo de dirección e control dos traballos de limpeza dirixido por persoal cualificado.

Luces no horizonte

Sen dúbida, estamos perante unha grande catástrofe para o que nun futuro será a rede de espazos naturais en Galiza. Nembargantes, existen motivos de esperanza de realizar un traballo serio a longo prazo de recuperación e protección: o 12 de decembro, membros de ADEGA, da Federación Ecoloxista Galega (FEG) e doutras organizacións ecoloxistas entrevistámonos en Bruxelas con Margot Wallström, comisaria europea de Medio Ambiente, quen asegurou que estes espazos serán protexidos pola Rede Natura 2000, co cal as normas de protección teranse que facer efectivas. Isto abre as posibilidades de financiamento dos labores de restauración do hábitat.

Por outra banda, a proposta de espazos candidatos a formar parte da Rede Natura 2000 por parte da Xunta de Galicia, adoece de falla de rigor e é moi timorata. Posteriormente, a FEG desenvolveu a súa propia proposta que recolle máis espazos, e mesmo amplía moitos dos inicialmente propostos. A degradación causada pola marea negra é agora unha razón de peso a favor desta ampliación. ■